

Glazbene aktivnosti s djecom predškolske dobi u virtualnom okruženju

---

Sambol, Lucija

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:528830>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ**

Lucija Sambol

**GLAZBENE AKTIVNOSTI S DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI
U VIRTUALNOM OKRUŽENJU**

Diplomski rad

Zagreb, rujan 2021.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ**

Lucija Sambol

**GLAZBENE AKTIVNOSTI S DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI
U VIRTUALNOM OKRUŽENJU**

Diplomski rad

**Mentor rada:
doc.dr.sc. Blaženka Bačlija**

SAŽETAK

Zbog obustave rada odgojno – obrazovnog sustava te većine drugih djelatnosti za vrijeme pandemije virusa COVID – 19, odgojitelji su sve aktivnosti s djecom, pa tako i glazbene, provodili na daljinu. Provođene su uobičajene glazbene aktivnosti upoznavanja i usvajanja pjesme i brojalice te slušanja glazbe. U radu je uz navedene glazbene aktivnosti prikazan i način provođenja glazbenih aktivnosti primjenom suvremene tehnologije. Kao primjer takvog načina rada istaknute su tzv. on - line didaktičke igrice koje su pogodne za rad s djecom na daljinu te djeci omogućuju usvajanje različitih glazbenih sadržaja na njima bliski način.

Ispitana su mišljenja odgojitelja iz predškolskih ustanova na području Sjeverozapadne Hrvatske o mogućnostima i načinima te oblicima provođenja glazbenih aktivnosti na daljinu kao i samoprocjena njihovih glazbenih kompetencija te rada na daljinu.

Dobiveni rezultati istraživanja ukazuju da se većina odgojitelja ne osjeća dovoljno kompetentnima za provođenje glazbenih aktivnosti u vrtiću te provođenje odgojno – obrazovnog rada na daljinu. Odgojitelji koji su provodili glazbene aktivnosti na daljinu, najviše su koristili web stranicu vrtića te različite platforme putem kojih su slali prijedloge aktivnosti roditeljima. Uz E – mail, kao komunikacijski kanal, najviše je korišten WhatsApp putem kojeg su odgojitelji jedanput tjedno slali prijedloge aktivnosti roditeljima od kojih su dobivali povratne informacije.

Zaključeno je da je potrebno dodatno educirati i upoznati odgojitelje s takvim načinom rada te isto tako uspostaviti adekvatnu suradnju i komunikaciju s roditeljima kako bi se takve aktivnosti mogle realizirati u praksi.

KLJUČNE RIJEČI: glazbene aktivnosti, djeca predškolske dobi, rad na daljinu, odgojitelji

ABSTRACT

Due to the suspension of the educational system and most other activities during the COVID - 19 virus pandemic, educators carried out all activities with children, including music, at a distance. The usual musical activities of getting to know and adapting songs and counters, as well as listening to music, were carried out. In addition to the listed musical activities, the paper also presents the method of conducting musical activities using modern technology. As an example of such a way of working, the so-called online didactic games that are suitable for working with children at a distance and allow children to adopt various musical content in a way close to them.

The opinions of educators from preschool institutions in the area of Northwestern Croatia on the possibilities and ways and forms of conducting musical activities at a distance as well as self-assessment of their musical competencies and distance work were examined.

The obtained research results indicate that most educators do not feel competent enough to carry out musical activities in kindergarten and to conduct educational work at a distance. Educators who conducted distance music activities mostly used the kindergarten's website and various platforms through which they sent suggestions for activities to parents. In addition to E-mail, as a communication channel, Viber was mostly used, through which educators once a week sent suggestions for activities to parents from whom they received feedback.

It was concluded that it is necessary to further educate and acquaint educators with such a way of working, as well as to establish adequate cooperation and communication with parents so that such activities can be realized in practice.

KEY WORDS: musical activities, preschool children, teleworking, educators

SADRŽAJ

SAŽETAK	3
ABSTRACT	4
1. UVOD	1
2. GLAZBENE AKTIVNOSTI U VRTIĆU	2
2.1. <i>Vrste glazbenih aktivnosti u vrtiću</i>	2
2.1.1. <i>Upoznavanje i usvajanje pjesme</i>	3
2.1.2. <i>Upoznavanje i usvajanje (ili ponavljanje) brojalice</i>	5
2.1.3. <i>Igre s pjevanjem</i>	7
2.1.4. <i>Slušanje glazbe</i>	8
2.1.5. <i>Poticanje dječjeg stvaralaštva</i>	10
2.1.6. <i>Sviranje na udaraljka</i>	12
3. PRIMJENA INFORMACIJSKO – KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE U PROVOĐENJU AKTIVNOSTI S DJECOM NA DALJINU	13
3.1. <i>Rehabilitacija na daljinu u dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG za vrijeme pandemije COVID – 19</i>	14
3.2. <i>Predškolski odgoj u Turskoj za vrijeme pandemije COVID – 19</i>	15
3.3. <i>Primjena suvremene tehnologije pri provođenju glazbenih aktivnosti na daljinu</i>	16
3.3.1. <i>Online – didaktičke igrice</i>	16
4. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	19
4.1. <i>Ispitanici</i>	19
4.2. <i>Instrumenti</i>	19
5. OBRADA REZULTATA	20
6. REZULTATI I RASPRAVA	20
7. ZAKLJUČAK	30
LITERATURA	31
PRILOZI	33
Izjava o izvornosti diplomskog rada	33
ANKETA	34

1. UVOD

U ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju glazba ima poseban utjecaj na djecu, pa tako djeca kroz nju razvijaju različite spoznaje i vrijednosti. U dječjim vrtićima provode se glazbene aktivnosti koje pobuđuju i razvijaju interes djece za glazbu, potiču djecu da njeguju svoj glas, kod djece postižu samostalnost u izvedbi pjesme pjevanjem i/ili sviranjem. U odgojno – obrazovnoj praksi djeca vole sudjelovati u glazbenim aktivnostima te ih provode samoinicijativno. Postoje različite vrste glazbenih aktivnosti, a one su: upoznavanje i usvajanje pjesme, upoznavanje i usvajanje brojalice, slušanje glazbe, igre s pjevanjem, sviranje na udaraljka, poticanje dječjeg stvaralaštva te on – line didaktičke igrice.

U današnjem vremenu, djeca sve više vremena provode uz tehnologije, a za vrijeme pandemije virusa COVID – 19 bila su izolirana od ostale djece, te je jedini način komunikacije s dječjim vrtićem bio na daljinu.

Pandemija virusa COVID – 19 2020. godine uzrokovala je u Republici Hrvatskoj zatvaranje svih odgojno – obrazovnih institucija, pa se odgojno – obrazovni rad provodio na daljinu, odnosno on – line. Na temelju toga su se glazbene aktivnosti s djecom većinom provodile preko on – line komunikacije s roditeljima i djecom putem različitih platformi.

Provedeno istraživanje „Rehabilitacija na daljinu u Dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG za vrijeme pandemije virusa SARS-CoV-2 – prikaz prakse i evaluacija“ pružilo je podršku roditeljima te ih uključilo u program kompleksne rehabilitacije provedene na daljinu (Pirkić i sur., 2020). Prema rezultatima istraživanja vidi se da su roditelji bili zadovoljni komunikacijom s odgojiteljima te su se složili s tvrdnjom da im je rehabilitacija na daljinu koristila.

Cilj ovoga rada bio je utvrditi mišljenja o mogućnostima i načinima te oblicima provođenja glazbenih aktivnosti na daljinu te opisati rezultate samoprocjene glazbenih kompetencija i rada na daljinu.

U ovom radu pozornost je usmjerena ka glazbenim aktivnostima u odgojno – obrazovnom radu i provođenju glazbenih aktivnosti odgojitelja s djecom na daljinu.

2. GLAZBENE AKTIVNOSTI U VRTIĆU

Glazba je sredstvo djetetovog stvaralačkog izražavanja te spoznajnog, socio – emocionalnog, te psiho – motoričkog razvoja. Glazbene aktivnosti djeci moraju biti zabavne, tako da sva djeca mogu u njima uživati s radošću (Mirković – Radoš, K. 1989).

Kod djece predškolske dobi interes za pjesmice pobuđuje prije svega tekst pjesme, jer on omogućava da shvate njezin sadržaj, zbog toga uz glazbene kvalitete pjesme, pri izboru, odgojitelji uzimaju u obzir i kvalitete tekstova, pa prednost daju pjesmama s jednostavnim, jasnim i djeci razumljivim tekstom, koji uz sve te osobine ima ipak umjetničku vrijednost (Manasteriotti, 1971).

Poznato je da dječja pažnja traje kratko, pa bi odgojitelji svaku aktivnost trebali prilagoditi tome, isto kao i djetetovom interesu koji treba biti unaprijed praćen. Isto tako, svaka aktivnost bi trebala biti puna promjena, raznolikosti i noviteta da bi se glazbom mogle povezivati aktivnosti tijekom cijelog dana.

Glazbene aktivnosti s djecom mogu se provoditi u manjim grupama i individualno. Manasteriotti (1971) navodi da su za glazbene aktivnosti sposobna sva djeca, iako su njihova ostvarenja različite kvalitete.

Kvaliteta glazbenih sposobnosti u glazbenim aktivnostima ovisi o urođenim dispozicijama, o stupnju razvijenosti tih dispozicija, o socijalnoj sredini djeteta te o pedagoškom utjecaju na dijete. Stoga, ako dijete živi u sredini lišenoj bilo kakvog oblika umjetnosti, ono će se sporije razvijati nego dijete kod kojeg sredina utječe na stvaranje estetskog odnosa prema umjetnosti (Manasteriotti, 1971). Gospodnetić (2015) navodi da je glavni cilj metodičkog postupka u glazbenoj aktivnosti produžiti pažnju djece što dulje, da bi ona što dulje bila okružena glazbom. Djeca rado slušaju i pjevaju poznate sadržaje te im je uvijek iznova veselo, tako da će uvijek biti djece koja će uživati u istoj skladbi (pjevujući, izgovarajući brojalicu ili slušajući skladbu).

2.1. Vrste glazbenih aktivnosti u vrtiću

Gospodnetić (2015) navodi najčešće provedene glazbene aktivnosti u dječjim vrtićima:

- obrada (ili ponavljanje) pjesmice
- obrada (ili ponavljanje) brojalice
- igre s pjevanjem

- slušanje glazbe
- poticanje dječjeg stvaralaštva
- sviranje na udaraljka

U suvremenom metodičkom metajeziku, umjesto pojmova obrada pjesme i brojalice, danas se koriste pojmovi upoznavanje, usvajanje i ponavljanje pjesme te upoznavanje i utvrđivanje pjesme (Bačlija Sušić, 2018; Herzog i sur, 2018). S djecom predškolske dobi aktivnosti je najbolje započeti pokretom, sviranjem na udaraljka ili uz aplikacije upoznavajući, odnosno usvajajući pritom pjesmu, brojalicu ili slušajući glazbu (Gospodnetić, 2015). U dječjim vrtićima najčešće se provode samo tri vrste aktivnosti: usvajanje (ponavljanje) pjesme, usvajanje (ponavljanje brojalice) te aktivno slušanje glazbe. Isto tako, autori preporučaju da s djecom treba izvoditi različite ritmove što češće, npr. kada čekaju obrok, u šetnji,.. (Gospodnetić, 2015).

Uz glazbeno – didaktičke igrice koje se provode s djecom u neposrednoj odgojno-obrazovnoj praksi, u posljednje se vrijeme javlja novi pojam „on - line didaktičke igrice“ koji su osmislili Ruiz i suradnici (2016).

2.1.1. Upoznavanje i usvajanje pjesme

Pjevanje dječjih pjesmica najrašireniji je oblik muziciranja najmlađih. Vedra i živahna pjesma budi u djeci optimizam i radost, a takvo vedro raspoloženje djecu potiče da se s većom radoznalošću i poletom uključuju u razne aktivnosti i da s veseljem izvršavaju zadatke.

Tekstovi pjesama proširuju dječja znanja i iskustva o prirodi i okolini, obogaćuju dječji rječnik novim riječima i pojmovima, pa tako pjesma utječe i na razvoj intelektualnih sposobnosti djeteta (Manasteriotti, 1971). Stoga bi odgojitelji trebali djeci objasniti nepoznate riječi u pjesmi, no preporuča se da to naprave tek nakon što su djeca čula skladbu, kako bi glazbeni doživljaj bio potpuniji (Gospodnetić, 2015).

U skladu s tim, odgojitelji biraju takve methodske postupke koji će za vrijeme učenja održavati interes i emocije djece te tako osigurati njihovu aktivnu suradnju. Kada odabire methodski postupak pri učenju pjesme, odgojitelj odabire i tekst pjesme. Iz teksta pjesme se može sastaviti priča koja održava interes djece te daje mogućnost da se pjesma još nekoliko puta ponovi, a da djeca pritom ne osjećaju dosadu ponavljanja (Manasteriotti, 1971).

Umjesto priče, interes za pjesmu može pobuditi i recitacija ako je sadržajno u skladu s pjesmom koju djeca uče pjevati. Navedeni oblici rada u kojima je ujedinjeno više umjetničkih vrsta djeluju na djecu snažno, ostaju im dublje u sjećanju te ih potiču na aktivnu suradnju pri ponavljanju i izrađivanju pjesme (Manasteriotti, 1971).

Marić i Goran (2013) navode glavne odrednice pri odabiru pjesme:

1. *Tekst:*

- estetski vrijedan
- razumljiv djetetu
- na književnom jeziku ili narječju kraja u kojemu dijete živi
- ne smije biti predugačak

2. *Melodija:*

- jednostavne melodijske linije
- jednostavnoga ritma
- jednostavnoga metra - mjere
- pristupačna glazbenog oblika
- odgovarajućega melodijskog opsega koji je primjeren dječjim glasovnim mogućnostima

Pri izboru pjesama, potrebno je voditi računa i o postupnom razvijanju dječjega glasa, interesu djeteta i njegovim mogućnostima (Marić i Goran, 2013). Prvi puta dijete pjesmu treba čuti cijelu, sa svim kiticama, kako bi ona mogla u svojoj cjelovitosti ostaviti na njega dojam. Isto tako, pri prvom susretu će je upoznati, samo djelomično usvojiti, ali će to potaknuti želju za ponovnim susretom s pjevanjem pjesme (Marić i Goran, 2013).

Kao što je rečeno, pjesma se uči u cjelini, zbog toga treba usvajanje duže pjesme planirati za duži vremenski period. Iako se pjesma uči u cjelini, njeni teži dijelovi uvježbavaju se kroz ponavljanje, odnosno u radu s manjim skupinama djece ili u individualnom radu s pojedinim djetetom (Manasteriotti, 1971).

Vrlo je poticajno ako se odgojitelj tijekom dana češće obrati pojedinom djetetu i pjeva samo njemu, te da se pri pjevanju koristi odgovarajućom mimikom, kretnjom ili lutkom koju pokreće u ritmu pjesme. Osim toga, kada odgojitelj uoči da neko dijete želi s njim pjevati, treba ga ohrabriti i pozvati da mu pomogne (Marić i Goran, 2013).

Pjesma se izvodi uz instrumentalnu pratnju koja ju zvukovno obogaćuje, a time se kod djece stvara još snažniji utisak i doživljaj. Ako se pjesma djeci sviđa, ona će je poželjeti naučiti pjevati, a pri učenju djeca koriste glazbeno pamćenje, jer ona uče pjevati po sluhu metodom imitacije, odnosno ponavljanjem pjevanja za odgojiteljem (Manasteriotti, 1971).

Isto tako, ako dijete pjeva pjesmicu drugačije od onog kako ju je odgojitelj pjevao, odgojitelj ne bi trebao ispravljati dijete, već bi ga trebao pustiti da pjeva onako kako zna. Stoga, takva neproaktivna kritika odgojitelja u vezi s glazbenom improvizacijom djece je najteža povreda dječjeg samopouzdanja (Gospodnetić, 2015). Rojko (2006) naglašava da je postupak dječjeg pjevanja vrlo važan jer on obogaćuje dječji emocionalni svijet te izoštrava njegov umjetnički senzibilitet.

2.1.2. Upoznavanje i usvajanje (ili ponavljanje) brojalice

Brojatica je uvod u igru, odnosno vrsta ritmičkog govora, koju stvaraju najčešće sama djeca i koja im služi za razbrojavanje (Gospodnetić, 2015). Aktivnost upoznavanja i usvajanja brojalice se uglavnom provodi kombiniranjem metoda demonstracije i imitacije.

Naime, brojatica je kratka pjesmica, odnosno mala ritmična cjelina jer do izražaja dolazi ritam i melodičnost ili šala. Brojaticom djeca određuju tko će u igri loviti, žmiriti, baciti loptu, tko će započeti igru. Brojalice se javljaju u svim kulturama svijeta, neke se prenose iz jednog naroda u drugi, živjele su u prošlosti, ali žive i danas. Dakle, brojatica je sredstvo igre, dopuna igri i sama igra, često je izvor i novih ideja, pristupačna je jer se lako pamti. U skladu s tim, brojatica se odlikuje lakoćom izgovora slogova (Peteh, 2000).

Vrijednost brojalice prema Peteh (2000) u odgojno – obrazovnom radu s predškolskom djecom posebno se vidi u:

- govornom razvitku
- razvitku spoznajnih sposobnosti
- razvitku govorne kreativnosti
- razvitku pokreta i ritma

Brojalice su vrlo značajne za *razvitak govora* te za verbalnu komunikaciju. Naime, one potiču na govornu aktivnost, oslobađaju dječji govor, motiviraju djecu da govore slobodno i tečno, bogate dječji rječnik te pridonose pravilnom izgovoru pojedinih glasova, smanjuju govorne smetnje i motiviraju djecu na kreativne govorne igre prema vlastitom interesu. U razvitku

spoznajnih sposobnosti brojalice pridonose razvitku pamćenja, jer tekst brojalice treba upamtiti. Isto tako, usvajaju se nove činjenice, potiče se mišljenje, razvija se slušna percepcija, pozitivne emocije, osjećaj za lijepo (Peteh, 2000).

Za djecu predškolske dobi brojlica je snažan poticaj *govorne kreativnosti*. Dakle, izmišljaju se novi tekstovi, nadograđuje se stari poznati tekst, izmišlja šaljivi tekst. U izmišljanju brojlica poticaj može biti neposredna stvarnost, konkretni predmeti, aplikacije i slike, tekst i slikovnice, lutke, instrumenti, pisma, pjesme i drugo. Isto tako, brojalice razvijaju ritam i pokret (Peteh, 2000).

Ritam se može demonstrirati pokretom: prstima, šakom, rukama, nogama ili tijelom, poskakivanjem, kretanjem u jednom smjeru. Također se mogu koristiti raznovrsni instrumenti: udaraljke, zvečke, bubnjevi i triangli. Određeni interes za sudjelovanje u aktivnostima djece predškolske dobi treba znati pobuditi jer interesi nisu zauvijek zadani (Peteh, 2000).

Jedno će dijete biti oduševljeno jednom brojalicom, a drugo drugom. Kao što netko brojalicu usvaja teško, netko drugi usvaja s lakoćom (Peteh 2000). Uloga brojalice je bitna u petoj i šestoj godini djetetova života jer tada ima društveni karakter i socijalizacijsku ulogu u odgoju djece. Tako u igri ima važno značenje, ona je pravedan „sudac“ koji određuje uloge (tko će žmiriti, loviti) (Marić i Goran, 2013).

Manasteriotti (1971) također navodi da je zlatno doba brojalice između četvrte i pete godine djetetova života, jer odgojitelji širom svijeta upozoravaju da djeca najviše od svega vole brojalice koje i rado crtaju.

U istraživanju 1991. godine ispitalo se 69 studenata predškolskog odgoja Fakulteta pedagogijskih znanosti u Zagrebu o tome koliko poznaju brojalice, pokazalo se da najviše ispitanika (43) zna brojalicu „En, ten, tini“ (Peteh, 2000).

Dakle, putem igranja brojalicom djeca stječu temeljna glazbena iskustva koja omogućuju razvitak osjećaja za ritam kroz izražavanje glasom i pokretom. Zbog šireg značenja brojalice u igri, ona ima odgojnu ulogu, a utječe na socijalizaciju i komunikativnost djeteta (Marić i Goran, 2013).

2.1.3. Igre s pjevanjem

Nekada su djeca svoje slobodno vrijeme rado provodila u parkovima i na igralištima, u dvorištima i na pašnjacima. Čim bi se skupilo dovoljno djece krenule bi igre, od kojih su neke bile igre s pjevanjem.

U današnje vrijeme djeci su se dogodile promjene u životu i navikama da izlaze van i da se druže, pa i malo takvih igara znaju igrati. Naime, djeci je cilj igara s pjevanjem stvaranje ozračja razdraganosti, neopterećenosti, ugone, popunjavanje slobodnog vremena. Isto tako, igranje igara s pjevanjem potpuno zadovoljava dječju potrebu za plesom, za pjevanjem, slušanjem glazbe i za igrama s pravilima (Gospodnetić, 2015).

Potrebu za igrama s pravilima djeca prirodno osjećaju oko pete godine života, a tim igrama prethodi potreba za igrom pretvaranja koja je prisutna kod djece već oko druge godine života, a najzastupljenija u dobi od četvrte ili pete godine (Gospodnetić, 2015). Igre s pjevanjem pridonose razvoju svestrane osobnosti kod djeteta, a jedno su od najuspješnijih sredstava razvoja glazbenih sposobnosti djece.

Manasteriotti (1971) navodi da je vrijednost glazbenih igara u tome što se njima razvija sposobnost djece da po pokretima izražavaju glazbu, prije svega njezin karakter, dok glazba istovremeno utječe na pokrete djece.

Pokreti djece su ritmični i skladni samo ako proizlaze iz glazbe i ako su u skladu s njom. U igrama s pjevanjem najčešće se primjenjuju osnovni pokreti: hod, trk, poskoci i kretanje ruku (Manasteriotti, 1971).

U skladu s tim, opseg melodije mora biti malen, a ritam jednostavan, pa odgojitelji trebaju izbjegavati pjesme složenijeg ritma. Dakle, pri postupku usvajanja igre, potrebno je najprije dobro naučiti pjevati pjesmu, zatim uvoditi prikladne kretnje.

Manasteriotti (1971) navodi podjelu igara s pjevanjem:

- igre s pjevanjem u kolu
- igre u koloni
- igre slobodnih oblika
- igre mješovitih oblika

Igre s pjevanjem u kolu čine najveću skupinu igara koje se izvode u zatvorenom ili otvorenom kolu (krugu). Djeca skladnim pokretima oponašaju i stvaraju sliku pojedinih prizora koje sadrži

tekst pjesme. Stoga se, takvim oblikom igre potiče kreativnost djece, stvaralaštvo te samostalnost i sloboda izražavanja.

Igre u koloni – djeca su poredana jedan iza drugoga (vlakici, auto). Naglasak ove igre je na ritmičkom hodu te osjećaju za promjenom tempa (ubrzavanje i usporavanje). Da bi se ostvario cilj igre, odgojitelj bi trebao djecu poticati na aktivno praćenje ritma i oponašanje istog pokretima nogu.

Igre slobodnih oblika su najsloženija i u istom smislu, najslobodnija skupina igara s pjevanjem. Ove igre izvode se u slobodnim oblicima koji ovise o sadržaju pjesme.

Igre mješovitih oblika kombinacija su dviju ili više igara, npr. igre u koloni i igre s pjevanjem u kolu. Ove igre sadržavaju jednostavna izražajna sredstva glazbe, pokreta i riječi, a sadržaji koje obuhvaćaju odnose se na sva živa i neživa bića.

U provođenju aktivnosti igara s pjevanjem, odgojitelji bi se trebali igrati s djecom dok ona ne ovladaju pravilima igre te im pomoći u osamostaljivanju da bi što prije doživjela radost koju im određena igra pruža te unijela takve igre među svoje omiljene igre kojih se igraju sama uz biranje suigrača (Gospodnetić, 2015).

Isto tako, preporuča se da odgojitelji daju pravila djeci u obliku kratke i djeci primjerene informacije, a ako je nešto nejasno, trebaju im pojašnjavati za vrijeme igre. Dakle, u jednostavnim igrama odgojitelj razigranim glasom kaže: “Idemo se igrati“ te raširi ruke da se djeca (koja to žele) uhvate u kolo i bez čekanja počne pjevati u brzom tempu i hodati u krugu. Tako će većina djece biti odmah motivirana i priključit će se igri.

Također se nova igra može upoznati tako da odgojitelj kod djece pobudi interes za zagonetkom. Zagonetka može biti u obliku pitanja i odgovora, a može biti i otpjevana. Uz zagonetku, odgojitelj može recitirati kratku, zanimljivu, veselu ili šaljivu pjesmicu kojom će djeci približiti sadržaj ili naslov igre, kao što može koristiti i pantomimu (Gospodnetić, 2015).

2.1.4. Slušanje glazbe

Čovjek slušajući glazbu osjeća ju i doživljava nevidljivim putem, odnosno svojom emocionalnom i intelektualnom aktivnošću. Vokalna ili instrumentalna glazba slušnim putem dopire do djeteta i u najranijoj dobi. Prema tome, znanstvenici smatraju da dijete već u utrobi majke, zajedno s njom „sluša“ glazbu, doživljava ljepotu zvukovnog sklada i snagu ritma, jednako kao i neugodan zvuk – buku.

Djeca rane i predškolske dobi ne mogu zaključivati apstraktno, no osjetom sluha percipiraju i doživljavaju zvukovne fenomene u prirodi i najširem životnom okruženju (Marić i Goran, 2013). Slušajući glazbu, djeca otkrivaju poseban svijet, svijet muzičkih tonova. Dakle, slušanjem glazbe utječe se na razvoj emocionalnog razvoja djeteta, na razvoj njegove estetske kulture i glazbenih sposobnosti (Manasteriotti, 1971).

Marić i Goran (2013) navode da je potrebno djetetu omogućiti svakodnevni susret s glazbom, kako bi ona utjecala na pozitivne emotivne reakcije djeteta. „Djeca vrtićke dobi najčešće plešu dok slušaju glazbu. To je senzo - motoričko slušanje koje se temelji na činjenici da ni jedan drugi osjet ne prodire tako duboko u druga osjetna područja kao što se to događa pri slušanju glazbe, pri čemu je cijeli senzorijski zahvaćen rezonancijom što se izražava različitim, više ili manje vidljivim, pokretima“ (Rojko, 2004: 142).

Pri odabiru skladbi u odgojno – obrazovnoj praksi treba voditi računa o umjetničkoj komponenti djela, ali i postupnom načinu približavanja umjetnički vrijedne glazbe djetetu. Na temelju toga, odgojitelji bi trebali odabrati takvu glazbu koja će kod djeteta stvoriti osjećaj radosti. Tako je za djecu rane i predškolske dobi primjerena ugodna glazba, uočljivih i zanimljivih melodijskih linija. Također, ona pobuđuje u djetetu estetski doživljaj što je smisao slušanja glazbe (Marić i Goran, 2013).

Kompozicija koja se djetetu nudi mora biti dostupna shvaćanju djece. Isto tako, određena kompozicija može biti duže vrijeme prisutna u djetetovom okruženju sve dok ga ne prepozna i zavoli (Manasteriotti, 1971).

Ponavljanje slušanja kompozicije uvijek je iznova zanimljivo ako se provodi kroz igru; pokretom, plesom, likovnim izražavanjem ili scenskom igrom (lutkama) (Gospodnetić, 2015). Slušanjem pravilno izabrane glazbe kod djeteta se razvija potreba i navika slušanja glazbe.

Isto tako, razvija se slušna pažnja te sposobnost primanja glazbe, dok dijete prikuplja i usvaja svoje prve glazbene dojmove i iskustva. Manasteriotti (1971) navodi da posebno mjesto među pjesmama zauzimaju uspavanke, koje su nježne, prijelazne pjesme, iz kojih zrači ljubav majke prema djetetu, odnosno, prema maloj djeci općenito. Marić i Goran (2013) naglašavaju da se prije spavanja ili u vrijeme popodnevnoga odmora, djeci kojoj je potreban san ili ona koja se u tim trenucima odmaraju uz mirnu igru, mogu reproducirati kvalitetno izvedene instrumentalne kompozicije.

Prema Boroti (2013) navode se dvije vrste slušanja glazbe: aktivno i pasivno slušanje.

Aktivno slušanje glazbe je glazbeno – intelektualna sposobnost koja se stječe glazbenim odgojem. U skladu s tim, uključuje opažajno slušanje, a skladba koja se sluša, doživljava se u cjelini kroz emociju.

Aktivno slušanje glazbe dijeli se na:

- doživljajno slušanje
- doživljajno – analitičko slušanje
- analitičko slušanje (Borota, 2013)

Pasivno slušanje glazbe je nesvjesno i neaktivno slušanje glazbe, odnosno slušanje glazbe u kojem je glazba u drugom planu za vrijeme aktivnosti koje dijete obavlja. Pasivnim slušanjem odgaja se ukus djece, zbog toga u djetetovom okruženju mora biti kvalitetna glazba (Rojko, 1996).

Isto tako, Gospodnetić (2015) navodi da se ne preporuča neprekidno slušanje glazbe jer u tom slučaju djeca nemaju prilike za spontano pjevanje.

2.1.5. Poticanje dječjeg stvaralaštva

Kreativno ponašanje prepoznajemo po radoznanosti i radosti, pri čemu je ta radoznalost i ta radost motivirana intrinzično, potrebom za samoaktualizacijom, bez očekivanja da se postigne neki vanjski cilj (Rojko, 1996). Dječja kreativnost se ne treba razvijati, ona već postoji, samo treba obratiti pažnju na to da se ne sputava. To se lako može dogoditi kad dijete počne improvizirati, pjevati, svirati po najbučnijim dijelovima sobe, a odgojitelj ga odmah zaustavi (Gospodnetić, 2015).

U današnje vrijeme odrasli dječju aktivnost nazivaju „šaranjem“, ako u tim crtežima ne prepoznaju konkretne oblike i sadržaje. Takvim stavom utječu na razvoj djetetovih likovnih sposobnosti, odnosno na razvoj predočavanja i pamćenja oblika i situacija, razvoj izražajnih i stvaralačkih sposobnosti te poimanja i shvaćanja svijeta (Gospodnetić, 2015).

Naime, svaki put kada dijete izrazi svoje izvorno viđenje i poimanje, ono stvara slike unutarnjeg ili vanjskog svijeta, stvara znakove i načine kojima te doživljava izražava. Djetetovo stvaranje je spontano, kod najmlađe djece je jedino moguće tumačenje nekog oblika i pojave, dok djeca

od pete godine života shvaćaju da se jedan oblik ili pojava mogu izraziti na više načina (Gospodnetić, 2015).

Nadalje, dijete ima potrebu da stvara te mu je to vrlo važno. Gospodnetić (2015) naglašava kako je djeci važniji čin ili proces stvaranja, nego sam učinak, a to se najbolje može vidjeti po tome koliko djeca papira is crtaju raznim crtežima, a poslije im nije važno što će biti s tim slikama. Stvaralaštvo, posebno glazbeno, veoma je povezano s emocijama. Dijete u igri ne pjeva zato da bi stvorilo melodiju, već zato što se njegova radost izražava pjevanjem, a to je najčešće stvaralačkim pjevanjem.

Glavno sredstvo izražavanja u glazbenom stvaralaštvu je glas, a osim pjevanja, djeca rado sviraju različite ritmove na svemu oko sebe. Dakle, djeca počinju improvizirati svoje melodije već u drugoj godini života, počinju ih pamtili te izmišljati kratke melodije (Gospodnetić, 2015).

Dječje glazbeno stvaralaštvo prisutno je u sviranju na svemu što se nalazi u djetetovom okruženju (Gospodnetić, 2015). Prostor u kojem dijete boravi mora biti tako uređen da ga dijete može optimalno koristiti te se njime kretati bez prepreka. U takvom okruženju dijete će moći stupiti u interakcije s različitim sadržajima učenja (glazbenim, jezičnim, matematičkim, prirodoslovnim i mnogim drugim), te različitim vrstama inteligencija koje za njega imaju istraživački karakter (Marić i Goran, 2013).

Marić i Goran (2013) navode da se u odgojnoj praksi mogu susresti centri:

- za likovno izražavanje i stvaranje
- za glazbeno izražavanje i stvaranje
- za govorno izražavanje i stvaranje
- za građenje
- za istraživanje prirode
- za obiteljske i dramske igre

Prema tome, važno je voditi brigu o tome da okruženje u kojem djeca istražuju zvukove, tonove i melodije bude povezano s osjećajem ugode i zadovoljstva. Zato centar za glazbeno izražavanje i stvaranje treba sadržavati poticaje i zvukove pomoću kojih će djeca eksperimentirati. Marić i Goran (2013) navode kako je za početak dovoljno imati mali broj zvučnih predmeta koji će se tijekom rada nadopunjavati ili mijenjati. Dakle, dovoljno je da se u takvom centru aktivnosti nađe nekoliko atraktivnih, šarenih predmeta koji će zazvučati i time izazvati dječju znatiželju (Marić i Goran, 2013).

2.1.6.Sviranje na udaraljka

Udaraljke koje se primjenjuju u radu s djecom su i one udaraljke koje ima svaki čovjek. To su ruke i noge pomoću kojih se mogu postići različiti efekti i odgojitelji mogu pripremiti djecu za rukovanje ostalim udaraljka.

Manasteriotti (1971) navodi nekoliko vrsta pljeskanja koje treba uvježbati ako se ritam želi izvesti pravilno i glazbeno:

- *pljeskanje dlanom o dlan* ispruženih prstiju najuobičajeniji je način pljeskanja koji se od običnog pljeska razlikuje ritmičnošću pokreta – takav pljesak primjenjuje se za izvođenje umjerenih trajanja
- *šuplji pljesak* izvodi se izbočenim rukama i malo savijenim prstima gdje nastaje zvuk koji se razlikuje od ostalih načina pljeskanja; šupalj je – takav pljesak se ne preporuča upotrebljavati u brzom tempu
- *dijagonalni pljesak* izvodi se tako da se na nepomični dlan lijeve ruke plješće prstima desne ruke – takvo je pljeskanje najprikladnije za kratka ritmička trajanja
- *lupkanje (pljeskanje)* rukama po natkoljenici izvodi se i sjedeći i stojeći, pljeskati se može s obje ruke istovremeno, naizmjenice desnom rukom po desnoj natkoljenici, a lijevom rukom po lijevoj

Nadalje, Manasteriotti (1971) navodi i udaraljke neodređene visine zvuka među koje se ubrajaju štapići, zvečke, kastanjete, triangl, činele, bubanj, drveni bubanj, dakle sve one na kojima se izvodi ritam. Štapići su najjednostavniji za rukovanje te prikladni za izvođenje kratkih trajanja, a zvuk im je ugodan. Isto tako, zvečke imaju različite oblike te se zvuk dobiva na dva načina kroz njih: trešnjom zvečke labavom rukom ili udaranjem prstima po zvečki.

Kastanjete su dvije pločice u obliku kruške s izdubljenom sredinom pomoću kojih se dobiva zvuk udaranjem jedne polovine pločice o drugu. Nadalje, triangl je metalni trokut obješen na uzici na lijevom kažiprstu, u slučaju da da drže djeca, na dva, tri prsta.

Zvuk se dobiva tako da se po triangu svira metalnim štapićem. Što je štapić tanji, izvodit će se nježniji zvuk, to objašnjava da zvuk trianglera ima više različite jakosti, od vrlo tihog do glasnog. Činele su dva mjedena tanjura koji se drže palcem i kažiprstom na kožnatu ručku. Dodir jednog tanjura o drugi izvodi se naizmjenice desnom i lijevom rukom (Manasteriotti, 1971).

Osim navedenih udaraljka, postoje neograničene mogućnosti izmišljanja i stvaranja udaraljki. Djeca mogu kod kuće s roditeljima razgovarati o stvaranju novih udaraljki i sakupljati materijal pa ga donijeti u vrtić i podijeliti s drugom djecom (Marić i Goran, 2013).

Prema tome, djeca mogu eksperimentiranjem naučiti puno toga, samo je bitno da imaju različita glazbala ili neke standardne instrumente Orffova instrumentarija. Marić i Goran (2013) naglašavaju da se udaraljkom može pratiti izgovor riječi, rečenica, brojalica, mogu se pronalaziti najprikladniji zvukovi za pratnju priči, pjesmi, recitaciji, dramatizaciji.

3.PRIMJENA INFORMACIJSKO – KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE U PROVOĐENJU AKTIVNOSTI S DJECOM NA DALJINU

Djeca vole glazbu te pokazuju interes za isto kada im takve mogućnosti pružaju TV – emisije, radijske emisije, slušanje snimaka na CD – u i u nekim obiteljima pjevanje i sviranje njezinih članova. Takvi susreti djece s glazbom ih potiču da se ona raduju te aktivno sudjeluju u glazbi.

Iako se tehnologija za učenje i rehabilitaciju na daljinu primjenjuje već dugo vremena u odgoju i obrazovanju, još uvijek postoje teškoće u implementaciji takvih sadržaja. Neovisno o razini obrazovnog sustava, problemi koji se javljaju variraju od tehničkih poteškoća korisnika, problema s audio – vizuomaterijalima, nemogućnosti motiviranja korisnika na takav način rada, pronalaska vremena za rad i ostalih teškoća (Dhawan, 2020). Učenje i rehabilitacija na daljinu već su se ranije koristila u svijetu za vrijeme potresa, poplave ili pandemije. Hrvatsku su u 2020. godini pogodili i potres i pandemija, pa je stoga bila nužna rehabilitacija na daljinu. Jedna od prednosti koju su Pirkić i suradnici (2020) naveli je velika fleksibilnost mjesta i vremena učenja i rehabilitacije, dok su izazovi tehničke poteškoće za neke korisnike i nemogućnost efikasnog upravljanja vremenom te frustracije uzrokovane okolinskim čimbenicima.

Szente (2020) navodi tri važna pristupa u odgojno – obrazovnom radu na daljinu kod djece predškolske dobi:

- formalni pristup – uključuje dostupnost tehničke opreme korisnicima i predavačima
- stvarni pristup – odnosi se na vrijeme i način kojim korisnici mogu pristupiti dobivenim resursima i materijalima
- formalni pristup – odnosi se na digitalne kompetencije stručnjaka koji nudi materijale

3.1. Rehabilitacija na daljinu u dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG za vrijeme pandemije COVID – 19

U veljači 2020. zabilježen je prvi slučaj bolesti COVID – 19 u Hrvatskoj te su nakon toga proglašene mjere koje su uključivale zatvaranje cijele države, odnosno obustavu svih poslova koji nisu nužni za osnovno funkcioniranje društva. Rehabilitacija na daljinu u Poliklinici za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, Zagreb, nije imala mogućnost održavati kompleksne rehabilitacije na prostorima Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG, već je bilo potrebno brzo i adekvatno odgovoriti na izazove rehabilitacije na daljinu, pružiti podršku korisnicima i njihovim obiteljima (Pirkić i sur., 2020). Pirkić i suradnici (2020) navode da su roditelji bili uključeni u program kompleksne rehabilitacije u Dječjim vrtićima Poliklinike SUVAG na više načina – individualnim i grupnim roditeljskim sastancima, pedagoško – stručnim radom i savjetovanjem od svih stručnjaka unutar institucije.

Zbog obustave rada i odgojno – obrazovnog sustava i većine drugih djelatnosti, mnogo roditelja je u to vrijeme radilo od kuće. Prema izvještajima roditelja, u tom se razdoblju raspon njihovog radnog vremena produljio u odnosu na uobičajen broj radnih sati tijekom radnog dana. Kim (2020) navodi tri faze provođenja odgojno – obrazovnog rada na daljinu za vrijeme COVID – 19 virusa, koje je rehabilitacija na daljinu u dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG, prirodno prošla od sredine ožujka do posljednjeg tjedna svibnja 2020. godine: faza planiranja, faza implementacije, faza refleksije i evaluacije.

U *fazi planiranja* sve se moralo odvijati vrlo brzo kako bi se moglo prije početi s radom na daljinu. Voditeljica vrtića koordinirala je i dogovarala sa svim stručnim djelatnicima načine izrade i distribucije materijala za odgojno – obrazovni rad. Kako bi bila brza i učinkovita komunikacija među stručnjacima, dogovoreno je korištenje zajedničke liste za elektroničku poštu te WhatsApp grupa za dogovaranje. U zajedničkoj mapi Google drive nalazile su e sve informacije, dokumenti i materijali koji su se pripremali za djecu. Rad stručnih djelatnika podrazumijevao je pripremu i izradu tekstualnih dokumenata, prezentacije, radne listove (Pirkić i sur., 2020).

Kroz *fazu implementacije* rehabilitatori i stručni suradnici počeli su komunicirati s roditeljima i djecom te svakodnevno dijeliti materijale putem raznih platformi, te su isto tako provodili odgoj i obrazovanje djece, rehabilitaciju, pedagoški savjetodavni rad roditelja. Također se organizirala i individualna logopedska terapija na daljinu. Za vrijeme rehabilitacije na daljinu stručnjaci su pružali stručnu podršku roditeljima, stvarajući razvojno primjerene aktivnosti koje

su oni mogli provoditi s djetetom u obiteljskoj sredini. Tako su roditelji bili aktivno uključeni u proces o čemu su svjedočile povratne informacije.

U posljednjoj fazi, *fazi refleksije i evaluacije* rehabilitacije na daljinu pripremljena je anketa koja je provedena on – line. Od materijala koje su roditelji dobivali u sklopu rehabilitacije na daljinu najviše su se koristile priče, a u najvećem postotku roditelji su bili zadovoljni komunikacijom s djelatnicima vrtića. Isto tako, roditelji su se u najvećem postotku izrazili da im je rehabilitacija na daljinu uglavnom koristila (Pirkić i sur., 2020).

3.2. Predškolski odgoj u Turskoj za vrijeme pandemije COVID – 19

Ovo istraživanje istražilo je posljedice pandemije COVID – 19 na predškolski odgoj te je tražilo odgovore na to kako se provodi predškolski odgoj, kakve vrste aktivnosti se provode, koje izazove odgojitelji trebaju prevladati te koje mjere treba poduzeti z održavanje odgojno – obrazovnog rada na daljinu. Prema Yildirim (2021) odgojitelji su izjavili da je pandemija negativno utjecala na odgojno –obrazovni rad s djecom, što je rezultiralo većim angažmanom roditelja u odgoju i obrazovanju njihove djece.

Nadalje, odgojitelji su izjavili da su provodili odgojno – obrazovni rad na daljinu na način da su osmišljavali, slali aktivnosti te dobili povratne informacije od roditelja o tim aktivnostima kako bi se osigurala održivost odgoja i obrazovanja za vrijeme pandemije COVID – 19.

Najviše odgojitelja izjasnilo se da su tijekom rada na daljinu najviše provodili umjetničke, dramske, glazbene i matematičke aktivnosti i igre, a od glazbenih aktivnosti najviše su provodili pjevanje. Što se tiče načina komunikacije za vrijeme rada na daljinu, odgojitelji su se u najvećem postotku izjasnili da su razgovarali s roditeljima i djecom preko mobilnog uređaja, zatim su koristili WhatsApp aplikaciju te videopozive.

Odgojitelji su se u velikoj mjeri izjasnili da je rad za vrijeme pandemije COVID – 19 bio veoma izazovan i da su neki puta teško komunicirali s djecom zbog loše internetske veze i nedovoljnim uključivanjem roditelja. Dok su se roditelji također izjasnili da je pandemija COVID – 19 imala brojne negativne učinke na odgojno – obrazovni rad te da su se isto tako susreli s različitim izazovima za vrijeme takvog oblika rada.

3.3. Primjena suvremene tehnologije pri provođenju glazbenih aktivnosti na daljinu

E – učenje i poticajne tehnologije za učenje imaju cilj poboljšati iskustvo učenja u svim vrstama okruženja na učinkovit, atraktivan i pristupačan način (Koper i Van Es, 2003). Martin i Ertzberger (2013) navode da su mobilne aplikacije pogodovale uključivanju djece u mobilno učenje. Motivacija, interes i angažman izazvan mobilnim tehnologijama djeci su omogućili razvoj vještine i sposobnosti na svim obrazovnim razinama (Klopfer 2008).

Usvajanje glazbenih znanja glazbe preko mobilne tehnologije također je učinkovit način postizanja šireg obrazovanja, jer je to povezano s drugim razvojnim procesima učenja. Nedavni napredak u istraživanju mozga poboljšao je razumijevanje načina kroz koji aktivno bavljenje glazbom utječe na razvoj temeljnih procesa učenja, percepcije i vještine jezika, pismenosti, kreativnosti i psiho – fizičkog razvoja (Hallam, 2010).

Nadalje, korištenje novih tehnologija u radu s djecom ima veliko značenje te djeluje na angažiranost djece (Chouse i Chen, 2010). Tehnologije koje su primijenjene na područje učenja glazbe, na različite načine i različitim svrhama podučavaju koncepte glazbene teorije te djeci olakšavaju glazbeno izražavanje.

Pojava mobilnog učenja za glazbeno obrazovanje u ranom djetinjstvu pruža jedan uzbudljiv sklop softverskih aplikacija koje pružaju digitalne izvore za učenje glazbe, kompoziciju i improvizaciju na različitim glazbalima. Naime, *Međunarodno društvo za tehnologiju u obrazovanju* (2014) naglašava da je upotreba mobilnih uređaja za učenje najčešća u visokom obrazovanju, a zatim u osnovnim školama, dok je u ranom i predškolskom odgoju upotreba mobilnih uređaja mnogo rjeđa (Hinostroza i sur., 2013). Prema tome, djecu predškolske dobi teško je integrirati u takav proces učenja.

3.3.1. Online – didaktičke igrice

Ruiz i suradnici (2016) proveli su istraživanje pod nazivom „SAMI: Učenje glazbe u ranom obrazovanju s mobilnim uređajima“ što je omogućilo uvođenje ranog učenja glazbe u formalno obrazovno okruženje korištenjem mobilnih tehnologija te uz podršku regionalnih obrazovnih tijela u Španjolskoj.

Registar intelektualnog vlasništva kombinirao je klasičan pristup, odnosno utjecaj glazbe na djecu kao izvor igre i kreativnosti, te pristup zasnovan na učenju dimenzije i kombinacije tonova i harmonije. Takav pristup dizajniran je i za djecu, gdje se unaprijed uzelo u obzir

razmišljanje djece i stručnjaka za rani i predškolski odgoj koji provode svakodnevni rad s djecom.

Dakle, u istraživanju se ukazalo da postoje prednosti korištenja informacijskih tehnologija za djecu od tri do pet godina. Iz tog razloga neke od tradicionalnih aktivnosti učenja, poput crtanja i pisanja, mogu biti aktivno podržana upotrebom tableta (Couse i Chen, 2010).

U istraživanju su navedene online – didaktičke igrice osmišljene po uzoru na Montessori metode kako bi olakšale učenje i potaknule djecu na razmišljanje i kreativnost, a one su: „Bilješke sa SAMI“, „SAMI kaže“, „Uhvati SAMI – a“ te „Komponiraj sa SAMI – em“.

„SAMI“ igra je mobilna igra za učenje glazbe za djecu od tri do pet godina života. Kroz navedenu igru djeca sudjeluju u dizajnu aplikacije, testiraju položaj i veličinu tipke za pokretanje, promjenu igre i razine te njen uspjeh. Naime, kroz ovu igru djeca mogu naučiti kako prepoznati visinu glazbe, te upoznati glazbu na interaktivan i prijateljski način i to pomoću mobilnih uređaja.

Prva igra zove se „Bilješke sa SAMI – em“. Cilj ove igre je početi "obrazovati" uho za glazbu, odnosno na početku svake vježbe, djeca bi trebala biti u mogućnosti saznati kako se mijenjaju bilješke sve dok se zvukovi podudaraju. Dakle, svaki put kada dijete pritisne veliki SAMI, zasvirati će nota koja se mora prepoznati na bočnoj traci gdje se mali SAMI pomiče okomito (gore i dolje) te proizvodi različite zvukove i mijenja boju prema zvuku.

Slika 1. Igra 1: „Bilješke sa SAMI – em“

Druga igra je „SAMI kaže“, ona razvija pamćenje kod djece na način da ona ponavljaju sve što „SAMI kaže“ i to istim redoslijedom. Kako se razine završavaju, pojavljuje se više SAMI – a te se stvara niz od 3, 4, a na kraju i 5 nota. U ovoj igri koriste se živahni zvukovi, a isto tako i

uspavanke i druge dječje pjesmice. Igra ima tri razine kroz koje se povećava stupanj težine uz održavanje harmonije.

Slika 2. Igra 2: „SAMI kaže“

Treća igra „Uhvati SAMI – a“ prikazuje tri crte kao pozadinu u vježbi, i SAMI se pojavljuju u kratkom vremenskom razdoblju, a zatim nestaju. Djeca za to vrijeme moraju pritisnuti na SAMI – e, tada je nota veća, a zvuk je visokog tona te glasan, dok je za niže note suprotno.

Slika 3. Igra 3: „Uhvati SAMI – a“

Posljednja igra „Komponiraj sa SAMI – em“ kombinira sve koncepte prethodnih aktivnosti, pa je tako djeca mogu pretvoriti u besplatnu glazbenu skladbu. Jedina svrha ove igre je potaknuti dječju kreativnost s jednostavnim alatima kojima djeca mogu stvoriti svoju prvu kompoziciju (Ruiz, 2016).

Slika 4. Igra 4: „Komponiraj sa SAMI – em“

4. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

4.1. Ispitanici

Istraživanje je provedeno na uzorku od 123 odgojitelja iz predškolskih ustanova na području Sjeverozapadne Hrvatske. U istraživanje su bili uključeni odgojitelji iz različitih gradskih i privatnih vrtića. Ispitanici su bili različite dobi te različitih godina radnog iskustva.

4.2. Instrumenti

Za potrebe ovog istraživanja formiran je anketni upitnik kojeg su ispitanici ispunjavali on – line preko Google Forms – a. Upitnik je sadržavao 12 čestica te je uključivao: demografske podatke (spol, dob, godine radnog iskustva), set pitanja vezanih uz stavove odgojitelja o provođenju odgojno – obrazovnog procesa na daljinu, pitanja vezana za vrstu platformi za provođenje glazbenih aktivnosti kao i za same oblike korištenih glazbenih aktivnosti te naposljetku pitanja o učestalosti provođenja glazbenih aktivnosti.

Za procjenu stavova odgojitelja koristila se Likertova ljestvica koja odražava stupanj slaganja tj. neslaganja sa stavom izraženim u određenoj tvrdnji (potpuno slaganje, slaganje, neodlučnost/neutralnost, neslaganje, potpuno neslaganje).

U ovom istraživanju svaku od pet korištenih tvrdnji vezanih za provođenje odgojno – obrazovnog procesa na daljinu je pratilo pet mogućih odgovora koja su odgovarala stupnju slaganja tj. neslaganja (1 – u potpunosti se ne slažem, 2 – ne slažem se, 3 – niti se slažem niti

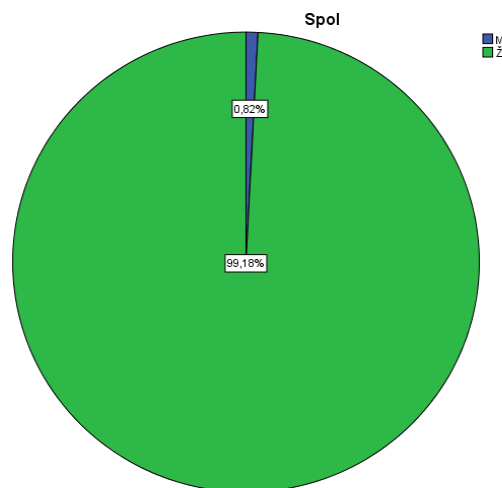
se ne slažem, 4 – slažem se, 5 – u potpunosti se slažem). Svi ispitanici su bili informirani o svrsi istraživanja te su dobrovoljno sudjelovali u istraživanju.

5. OBRADA REZULTATA

Budući da su podaci dobiveni iz upitnika kvantitativne prirode (neparametrijski), za obradu podataka su se koristili statistički neparametrijski testovi. Na svim dobivenim odgovorima iz upitnika provela se analiza frekvencija odgovora na temelju čega se ustanovila zastupljenost pojedinih odgovora/podataka u postocima. Svi podaci su analizirani programskim software – om SPSS.

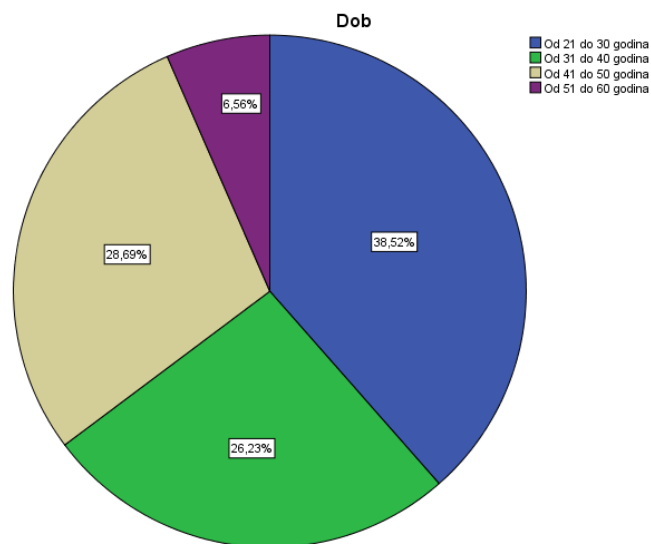
6. REZULTATI I RASPRAVA

Što se tiče spola ispitanika, u ovom istraživanju su prevladavale odgojiteljice sa 99,18 % naspram 0,82 % odgojitelja (Kružni dijagram 1).

Kružni dijagram 1. Spol ispitanika

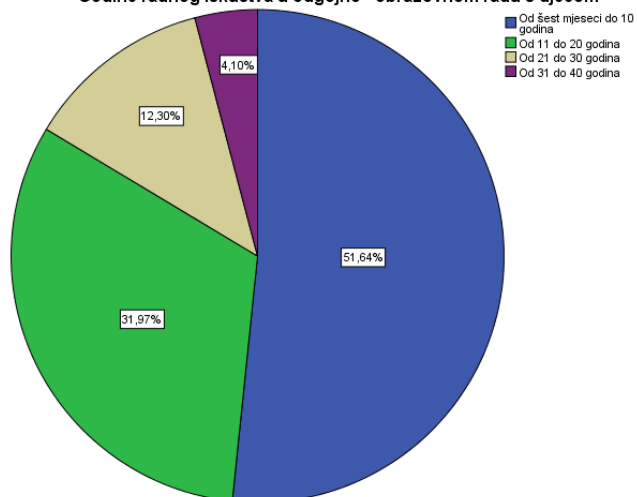
Kružni dijagram 2 prikazuje postotak ispitanika u pojedinoj dobnoj skupini. Najzastupljenija dobna skupina ispitanika u ovom istraživanju je bila ona u kategoriji od 21 – 30 godina starosti (38,52 %), nakon koje slijedi dobna kategorija od 41-50 godina (28,69 %). Najmanji postotak ispitanika se nalazio u kategoriji od 51-60 godina starosti (6,56 %).

Kružni dijagram 2. Dob ispitanika

Iz kružnog dijagrama 3. je vidljivo da je 51,64 % ispitanika imalo radno iskustvo u trajanju od 6 mjeseci do 10 godina, nakon čega slijede ispitanici sa radnim iskustvom od 11 – 20 godina (31,97 %). Najmanje zastupljeni ispitanici u ovom istraživanju su bili oni sa najdužim radnim iskustvom, od 31-40 godina (4,10 %).

Godine radnog iskustva u odgojno - obrazovnom radu s djecom

Kružni dijagram 3. Godine radnog iskustva

Tvrdnja	Uopće se ne slažem (1)	Uglavnom se ne slažem	Niti se ne slažem, niti se	Uglavnom se slažem (4)	U potpunosti se slažem
	Postotak (%)				
Moguće je provođenje odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi na daljinu	21,3	30,3	30,3	15,6	2,5
Osjećam se dovoljno kompetentnim za provođenje odgojno-obrazovnog rada na daljinu	12,3	23,8	29,5	25,4	9,0
Osjećam se dovoljno kompetentnim za provođenje glazbenih aktivnosti u radu s djecom rane i predškolske dobi	4,1	4,9	21,3	40,2	29,5
Glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu se provoditi na daljinu	13,1	14,8	34,4	33,6	4,1
Ukoliko smatrate da se glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu provoditi na daljinu, smatrate li se dovoljno kompetentnim za takav način provođenja	18,9	18,9	29,5	23,8	9,0

Tablica 1. Stavovi odgojitelja o provođenju odgojno-obrazovnog procesa na daljinu

Tablica 1. prikazuje stavove odgojitelja o provođenju odgojno-obrazovnog procesa na daljinu. Većina odgojitelja se ne slaže sa tvrdnjom da je moguće provođenje odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi na daljinu (51,6 %). Tek 2,5 % odgojitelja se u potpunosti slaže da je provođenje odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi na daljinu moguće, dok 30,3 % odgojitelja nema jasan stav po ovom pitanju. Što se tiče kompetencija odgojitelja za provođenje odgojno – obrazovnog rada na daljinu, njih 29,5 % se pokazalo neodlučnima o svojim kompetencijama dok tek 9,0 % odgojitelja se osjeća dovoljno kompetentnim za provođenje odgojno-obrazovnog rada na daljinu.

Kada se radi o samoprocjeni odgojitelja o njihovoj kompetentnosti za provođenje glazbenih aktivnosti u radu s djecom rane i predškolske dobi, većina odgojitelja (69,7 %) smatra da su

dovoljno kompetentni za navedeni oblik rada. Tek 4,1 % odgojitelja se ne osjeća dovoljno kompetentnim za provođenje glazbenih aktivnosti u radu s djecom rane i predškolske dobi. Sa tvrdnjom da se glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu provoditi na daljinu uglavnom se slaže 33,6 % odgojitelja dok sličan postotak odgojitelja nema decidirani stav o toj tvrdnji (34,4 %).

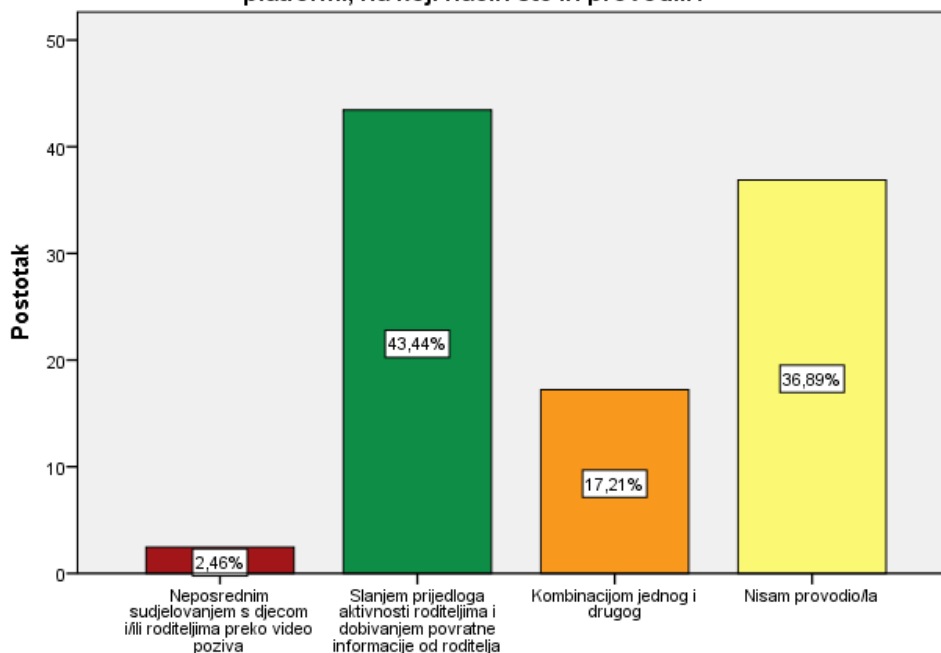
Pod ukupni postotak odgojitelja koji u nekom stupnju ne smatraju da se glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu provoditi na daljinu spadaju ispitanici koji se „uopće ne slažu“ i koji se „uglavnom ne slažu“ te on iznosi 27,9%. Slično ovome, veliki postotak odgojitelja nema jasan stav o svojoj kompetentnosti za provođenje na daljinu glazbenih aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi (29,5 %). Nešto veći postotak odgojitelja se smatra kompetentnima po ovom pitanju (32,8 %) dok najveći postotak odgojitelja, njih 37,8 %, se ne smatra kompetentnima za provođenje glazbenih aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi na daljinu.

	Postotak (%)	
	Da	Ne
WhatsApp	21,3	78,7
E-mail	23,8	76,2
Viber	17,2	82,8
Dinamikom	10,7	89,3
Zoom	6,6	93,4
Teams	0,8	99,2
Web stranica	25,4	74,6
Ništa od navedenog	33,6	66,4

Tablica 2. Vrsta korištenih platformi u odgojno-obrazovnom radu

Što se tiče vrste korištenih platformi u odgojno-obrazovnom radu (Tablica 2), odgojitelji se u najvećem postotku koriste Web stranicom (25,4 %), E-mailom (23,8 %) te potom WhatsApp – om (21,3 %) i Viberom (17,2 %). 33,6 % odgojitelja se ne služi nijednom od navedenih platformi.

Ukoliko ste provodili neke od vrsta/oblika glazbenih aktivnosti putem navedenih platformi, na koji način ste ih provodili?

Grafički prikaz 1. Način provođenja glazbenih aktivnosti putem platformi

Iz Grafičkog prikaza 1 se može uočiti kako su odgojitelji u najvećoj mjeri provodili glazbene aktivnosti na način da su slali prijedloge aktivnosti roditeljima i dobivali povratne informacije od roditelja (43,44 %) što nije začuđujuće s obzirom na prethodne rezultate gdje se ustanovilo da se odgojitelji najviše služe Email-om i Web stranicom.

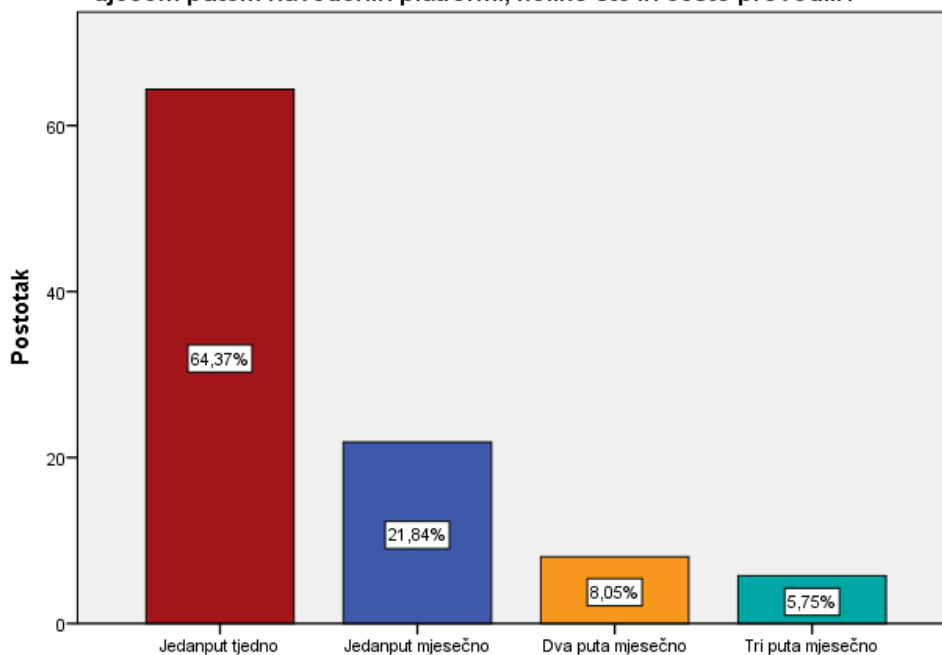
Odgojitelji su se u najmanjoj mjeri služili neposrednim sudjelovanjem s djecom i/ili roditeljima preko video poziva (2,46 %) dok se kombinacijom ova dva prethodno navedena načina služilo 17,21 % odgojitelja. Čak 36,89 % odgojitelja u ovom istraživanju nije provodilo glazbene aktivnosti na niti jedan od predloženih načina.

	Postotak (%)	
	Da	Ne
Pjevanje	50,0	50,0
Izvođenje brojlica	46,7	53,3
Pokretne igre	37,7	62,3
Igre s pjevanjem	38,5	61,5
Sviranje	13,9	86,1
Slušanje glazbe	45,9	54,1
Likovno izražavanje glazbenih pojmova	16,4	83,6
On-line didaktičke igrice	12,3	87,7
Ništa od navedenog	20,5	79,5

Tablica 3. Oblici korištenih glazbenih aktivnosti

U Tablici 3. su navedeni oblici glazbenih aktivnosti koje odgojitelji koriste. Ovi rezultati ukazuju da odgojitelji u svom radu najviše koriste pjevanje (50,0 %), brojalice (46,7 %) te slušanje glazbe (45,9 %). Najmanje zastupljeni oblici glazbenih aktivnosti u odgojno-obrazovnom radu odgojitelja su sviranje (13,9 %) i on – line didaktičke igrice (12,3 %).

Ukoliko ste provodili neke od navedenih vrsta/oblika glazbenih aktivnosti s djecom putem navedenih platformi, koliko ste ih često provodili?

Grafički prikaz 2. Učestalost provođenja glazbenih aktivnosti

Većina odgojitelja provodi neki od oblika glazbenih aktivnosti jedanput tjedno (64,37 %). Jedanput mjesečno glazbene aktivnosti provodi 21,84 % odgojitelja dok najmanji postotak odgojitelja, njih 5,75 %, u svom radu provodi neki od oblika glazbenih aktivnosti.

Većina ispitanika se ne slaže s tvrdnjom da se odgojno – obrazovni rad s djecom predškolske dobi može provoditi na daljinu. Uz to, neodlučni su u samoprocjeni svojih kompetencija za provođenje takvog načina rada s djecom na daljinu. Takav rezultat ukazuje na to da odgojitelji nisu spremni za takav način rada te bi se trebalo poraditi na kompetencijama odgojitelja u smislu da se educiraju za odgojno – obrazovni rad na daljinu.

Iako se većina ispitanih odgojitelja izjasnila da se smatraju kompetentnima za provođenje glazbenih aktivnosti u radu s djecom, velik se broj nije izjasnio o svojim kompetencijama te nema stav o provođenju glazbenih aktivnosti na daljinu. To se može pripisati nedovoljnom poznavanju mogućnosti koje nudi suvremena tehnologija za provođenje online glazbenih aktivnosti. Ipak, s obzirom na to da prema dobivenim rezultatima većina odgojitelja smatra da se glazbene aktivnosti s djecom mogu provoditi na daljinu, to ujedno ukazuje da su svjesni i mogućnosti takvog načina rada.

Ispitanici su za provođenje odgojno – obrazovnog rada na daljinu najviše koristili web stranicu, a zatim e – mail, što je djelomično u skladu s provedenim istraživanjem Pirkić i sur. (2020) gdje su stručni djelatnici za provođenje odgojno – obrazovnog rada na daljinu također najviše koristili e – mail. Dobiveni rezultati ne odgovaraju rezultatim provedenog istraživanja Yildirim (2021) prema kojem su ispitanici najviše koristili razgovor preko mobilnog uređaja. To se može pripisati i različitim kulturama i načinima komunikacije koji se koriste.

Uz navedeno, ispitanici su se izjasnili da se način komunikacije odvijao putem suradnje s roditeljima kojima su slani prijedlozi aktivnosti, a oni su temeljem provedenih aktivnosti slali povratne informacije odgojiteljima. Odgojitelji su pritom sve informacije, dokumente, obrasce i razvojne mape dijelili preko Google drive aplikacije. Bez obzira na način komunikacije, kako u provedenom istraživanju tako i u istraživanjima Pirkić i sur. (2020) te istraživanju Yildirim (2021), važna je uloga roditelja u takvom načinu provođenja glazbenih aktivnosti.

Naime, takav rezultat i nije toliko važan za kvalitetu odgojno – obrazovnog rada na daljinu, no trebalo bi se istražiti koji je od ovih učinaka bolji za provođenje rada na daljinu i koji više koristi djeci.

Iz istraživanja Yildirim (2021) može se vidjeti da su odgojitelji tijekom odgojno – obrazovnog rada na daljinu najviše provodili aktivnosti pjevanja, što je sukladno s istraživanjem u kojem su odgojitelji također provodili aktivnosti pjevanja te izvođenja brojalica. Ovi rezultati su u skladu s najčešćim oblicima glazbenih aktivnosti prema Gospodnetić (2015), a to su pjevanje i izvođenje brojalica.

Nasuprot tome, istraživanje prema Pirkić i sur. (2020) pokazuje da su odgojitelji najviše provodili aktivnosti s pričama, što se razlikuje od rezultata drugih navedenih istraživanja. Osim toga, postoji razlika i u učestalosti provođenja. Dok je prema istraživanju Pirkić i sur. (2020) više od polovice roditelja materijale je dobivalo dva puta tjedno, rezultati provedenog istraživanja ukazuju da su odgojitelji slali materijale jedanput tjedno.

U svim navedenim istraživanjima odgojitelji i ostali stručni djelatnici su osigurali djeci odgoj i obrazovanje na daljinu, osmišljavali su aktivnosti te dobivali povratne informacije kako bi održali normalan odgojno – obrazovni rad. Isto tako, djeci su minimalno jedanput tjedno slali materijale, videozapise kako bi djeca sudjelovala u različitim glazbenim, matematičkim, dramskim i govornim aktivnostima.

Nadalje, odgojitelji su koristili najviše web stranice, e - mailove i mobilne uređaje za održavanje komunikacije s djecom za vrijeme rada na daljinu, pri čemu su se suočili s problemima ko što su: kratka pažnja djece, slaba internetska veza, financijske poteškoće i nesuradnja roditelja od kojih nisu uspjeli dobiti povratne informacije. Na temelju takvih iskustava, odgojitelji su preporučili da bi se obiteljima tijekom pandemije trebao pružiti besplatan pristup internetu, te organiziranje stručnih usavršavanja odgojitelja i roditelja (Yildirim, 2021).

Nadalje, prema dobivenim rezultatima istraživanja, utvrđeno je da veoma mali postotak odgojitelja u odgojno – obrazovnom radu provodi „on – line didaktičke igrice“. S obzirom na način odrastanja novih generacija koji su svakodnevno okruženi primjenom suvremenih medija, djeci je potrebno pružiti i takav način usvajanja glazbenih sadržaja koji je njima blizak i putem kojeg također mogu na jednostavan i zabavan način usvajati glazbene sadržaje te razvijati svoje glazbene sposobnosti.

Može se zaključiti da se u provedenom istraživanju ovoga rada mali broj odgojitelja odvažio provoditi glazbene aktivnosti na daljinu smatrajući se nedovoljno kompetentnima za njihovo provođenje. Stoga je potrebno dodatno educirati odgojitelje o takvom načinu rada.

Isto tako, potrebno je ispitati koliko roditelja se odazvalo na takav način suradnje s odgojiteljima, imaju li određene resurse za sudjelovanje u takvim vrstama aktivnosti te imaju li uopće motivacije za takve oblike rada s djecom.

Odgojiteljima i roditeljima je dakle potrebna adekvatna pomoć, odnosno poticaj pomoću kojeg bi, uz suradnju s odgojiteljima, djeci mogli pružiti mogućnost usvajanja znanja, igre te socijalizacije u vremenu pandemije.

7. ZAKLJUČAK

Glazbene aktivnosti su vrlo značajne za djecu predškolske dobi, jer sudjelovanjem u takvim aktivnostima, uz razvoj glazbenih sposobnosti, dolazi do razvoja djetetova samopouzdanja poboljšanja njihova psiho – motornog, socio – emocionalnog te intelektualnog razvoja. S obzirom na razvoj suvremene tehnologije tijekom panedmije virusa COVID – 19, odgojno – obrazovni djelatnici su imali mogućnost provođenja rada na daljinu. Rezultati provedenog istraživanja ukazuju da je većina odgojitelja provodila on – line glazbene aktivnosti u radu s djecom, dok se manji broj odgojitelja izjasnio da uopće nije provodilo takve aktivnosti. Općenito, većina ispitanih odgojitelja se ne slaže sa tvrdnjom da se odgojno- obrazovni rad može provoditi na daljinu, što dovodi u pitanje rad za vrijeme pandemije virusa COVID – 19.

Na pitanje kakve oblike glazbenih aktivnosti odgojitelji provode u radu, odgovor je da najviše pjevaju pjesmice u radu s djecom predškolske dobi. Nadalje, što se tiče načina provođenja on – line glazbenih aktivnosti, odgojitelji su u najvećem postotku odgovorili da su za vrijeme pandemije virusa COVID – 19 koristili web stranicu. Isto tako, velik postotak odgojitelja izjasnio se da je jednom tjedno provodio neke od oblika on – line glazbenih aktivnosti.

Iz navedenih rezultata može se vidjeti da se velik postotak odgojitelja nije izjasnio o svojoj kompetentnosti za provođenje glazbenih aktivnosti s djecom na daljinu, dok se s druge strane, većina odgojitelja smatra kompetentnima za provođenje glazbenih aktivnosti u vrtiću. Prema tome, odgojiteljima koji se nisu izjasnili o svojoj kompetentnosti za provođenje glazbenih aktivnosti na daljinu, trebala bi se pružiti mogućnost dodatnog razvijanja kompetencija u tom području. Temeljem svega navedenog, može se zaključiti da je odgojiteljima potrebno već tijekom studija dodatno ukazati na mogućnost provođenja online glazbeno - didaktičkih igrica u radu s djecom kako bi se prilagodili novim generacijama i njihovom, suvremenom načinu života u digitalnoj dobi.

LITERATURA

1. Bačlija Sušić, B. (2018). Glazbene kompetencije odgojitelja u svjetlu samorefleksije studenata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. *Croatian Journal of Education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 20 (1), 113-129.
2. Borota, B. (2013). *Glasbene dejavnosti in vsebine*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales
3. Couse, L., Chen, D.W. (2010); A Tablet Computer for Young Children? Exploring Its Viability of Early Childhood Education. *Journal of Research on Technology in Education*
4. Dhawan, S. (2020). Online learning: A panacea in the time of COVID-19 crisis. *Journal of Educational Technology Systems*, 49(1)
5. Gospotnetić H. (2015); *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 2*. Zagreb: Mali profesor
6. Gospotnetić H. (2015); *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 1*. Zagreb: Mali profesor
7. Hallam, S. (2010); *The Power of Music: Its Impact on the Intellectual, Social and Personal Development of Children and Young People*. *International Journal of Music Education*
8. Herzog, J., Bačlija Sušić, B., & Županić Benić, M. (2018). Samoprocjena profesionalnih kompetencija studenata ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja u provođenju likovnih i glazbenih aktivnosti s djecom. *Nova prisutnost: časopis za intelektualna i duhovna pitanja*, 16(3), 579-592.
9. Hinostroza, J. E., Labbe C. and Matamala C. (2013); *The Use of Computers in Preschools in Chile: Lessons for Practitioners and Policy Designers*.
10. Kim, J. (2020). Learning and teaching online during Covid-19: Experiences of student teachers in an early childhood education practicum. *International Journal of Early Childhood*
11. Klopfer, E. (2008); *Augmented Learning: Research and Design of Mobile Educational Games*. Cambridge, MA: The MIT Press
12. Koper, R., Rene, V.E. (2003); "Modeling Units of Learning from a Pedagogical Perspective" In *Modeling Units of Study from a Pedagogical Perspective: The Pedagogical Meda – model Behind EML*. Educational Tehnology Ewperitise Ventre, Open University of the Netherlands <http://hdl.handle.net/1820/36>

13. Manasteriotti, V. (1971); Muzički odgoj na početnom stupnju. Zagreb: Školska knjiga
14. Mirković-Radoš, K. (1983). *Psihologija muzičkih sposobnosti*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva
15. Peteh M. (2000); Zlatno doba brojalice. Zagreb: Alinea
16. Pirkić, S., Spudić, M., & Tadić, I. (2020). Rehabilitacija na daljinu u Dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG za vrijeme pandemije virusa SARS-CoV-2–prikaz prakse i evaluacija. *Logopedija*, 10(2), 71-77.
17. Rojko, P. (1996); *Metodika nastave glazbe*; Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Pedagoški fakultet, Osijek
18. Rojko, Pavel (2006); *Glazbena nastava u općeobrazovnim školama u Europi*
19. Rojko, P. (2004), *Metodika nastave glazbe*. Zagreb: Naklada Zlatar
20. Szente, J. (2020). Live Virtual Sessions with Toddlers and Preschoolers Amid COVID-19: Implications for Early Childhood Teacher Education. *Journal of Technology and Teacher Education*
21. Yıldırım, B. Predškolski odgoj u Turskoj tijekom pandemije Covid-19: Fenomenološka studija. *Rano djetinjstvo Educ J* **49**, 947–963 (2021). <https://doi.org/10.1007/s10643-021-01153-w> (preuzeto dana 22.09.2021)
22. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0144929X.2016.1198421>(preuzeto dana 07.09.2021)
[https://bib.irb.hr/datoteka/566005.ROJKO Metodika nastave glazbe. Teorijsko tematski aspekti.pdf](https://bib.irb.hr/datoteka/566005.ROJKO_Metodika_nastave_glazbe_Teorijsko_tematski_aspekti.pdf) (preuzeto 14.09.2021.)
23. <file:///C:/Users/Lucija/Desktop/Suvremene%20uloge%20odgojitelja%20u%20glazbenom%20odgoju%20djece%20rpoo.pdf> (preuzeto dana 21.04.2021)
24. <http://dx.doi.org/10.1080/0144929X.2016.1198421> (preuzeto dana 19.08.2021)

PRILOZI

Izjava o izvornosti diplomskog rada

Ja, Lucija Sambol, izjavljujem da je moj diplomski rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristila drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studenta)

ANKETA

1. Spol (odabrati): *

- muško
- žensko
- ne želim se izjasniti

2. Dob: *

Vaš odgovor

3. Godine radnog iskustva u odgojno - obrazovnom radu s djecom: *

Vaš odgovor

Molimo Vas da odaberete vrijednost uz tvrdnju: *

- 1 (uopće se ne slažem)
- 2 (uglavnom se ne slažem)
- 3 (niti se slažem, niti se ne slažem)
- 4 (uglavnom se slažem)
- 5 (u potpunosti se slažem)

4. Moguće je provođenje odgojno - obrazovnog rada s djecom predškolske dobi na daljinu.

5. Osjećam se dovoljno kompetentnim za provođenje odgojno - obrazovnog rada na daljinu.

6. Osjećam se dovoljno kompetentnim za provođenje glazbenih aktivnosti u radu s djecom rane i predškolske dobi.

7. Glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu se provoditi na daljinu.

8. Ukoliko smatrate da se glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu provoditi na daljinu, osjećate li se dovoljno kompetentnim za takav način provođenja.

4. Moguće je provođenje odgojno - obrazovnog rada s djecom predškolske dobi na daljinu.

5. Osjećam se dovoljno kompetentnim za provođenje odgojno - obrazovnog rada na daljinu.

6. Osjećam se dovoljno kompetentnim za provođenje glazbenih aktivnosti u radu s djecom rane i predškolske dobi.

7. Glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu se provoditi na daljinu.

8. Ukoliko smatrate da se glazbene aktivnosti s djecom rane i predškolske dobi mogu provoditi na daljinu, osjećate li se dovoljno kompetentnim za takav način provođenja.

9. Jeste li za provođenje glazbenih aktivnosti s djecom za vrijeme za vrijeme lock down - a koristili neke od ovih platformi u suradnji s roditeljima i djecom? Ako jeste, označite koje: *

- WhatsApp
- E - mail
- Viber
- Dinamikom platforma - oglasna ploča projektirana za informatičke početnike
- Zoom
- Teams
- Web stranica vrtića
- Nisam
- Ostalo:

10. Označite koje ste od navedenih vrsta/oblika glazbenih aktivnosti najčešće provodili? *

- pjevanje
- izvođenje brojalica
- pokretne igre
- igre s pjevanjem
- sviranje na instrumentima
- slušanje glazbe
- likovno izražavanje glazbenih pojmova
- on - line glazbeno didaktičke igrice
- ništa od navedenog

11. Ukoliko ste provodili neke od vrsta/oblika glazbenih aktivnosti putem navedenih platformi, na koji način ste ih provodili? *

- neposrednim sudjelovanjem s djecom i/ili roditeljima putem video poziva
- slanjem prijedloga aktivnosti roditeljima i dobivanjem povratne informacije od

roditelja

- kombinacijom jednog i drugog
- nisam provodio/la
- Ostalo:

12. Ukoliko ste provodili neke od navedenih vrsta/oblika glazbenih aktivnosti s djecom putem navedenih platformi, koliko ste ih često provodili?

- jedanput tjedno
- jedanput mjesečno
- dva puta mjesečno
- tri puta mjesečno